

UNIT VIII

Lesson 46

నువ్వు వచ్చి ఎంత సేపైంది?

HOW LONG SINCE
YOU CAME?

కమల : లక్ష్మి! నువ్వు వచ్చి చాలాసేపైందా?

Lakshmi! Had it been long since
you came?

లక్ష్మి : ఔను అరగంటైంది.

Yes. It was half an hour.

కమల : అరే! నేను చూడలేదు. సరే!
ఇవ్వాళ సినిమాకు పోదాం, రా!
నేను సినిమా చూసి రెండు
నెలలైంది. మా యింట్లో దొంగ-
తనం జరిగిన తర్వాత నేను బైటికి
వెళ్ళలేదు.

Oh! Sorry! I did not notice.
All right. We will go to a movie
today. Come on. It is more
than two months since I went
to a movie. After the theft in
my house, I didn't go outside
anywhere.

లక్ష్మి : ఇవ్వాళ నా మనస్సు బాగలేదు.

I am not happy today.

Lesson 46

కమల : ఏం! ఇవ్వాల గూడా ప్రభాకర్ కనిపించలేదా?

Why? Didn't you see Prabhakar today also.

లక్ష్మి : లేదు. ఏం చెయ్యమంటావు నన్ను?

No. What do you advise me to do?

కమల : నువ్వు వట్టి పిరికిదానివి. నీ మంచి-తనం పిరికితనం చూసి అతను ఇట్లా చేస్తున్నాడు. నువ్వు ధైర్యంగా ఉండు. నేను వెళ్ళి మాట్లాడ్తాను.

You are really a coward. He is behaving like that because of your gentle behaviour and cowardice (nature). Be bold enough. I will go and speak to him.

లక్ష్మి : ఇప్పుడు నేనొక పని చెయ్యదలచుకున్నాను.

I want to do something now.

కమల : ఏమిటది?

What is it?

లక్ష్మి : వాళ్ల ఇంటికి వెళ్లాలనుకుంటున్నాను.

I am thinking of going to his house.

కమల : బిచ్చం కోసం పోతావా? అటు-వంటి పిచ్చి పని చెయ్యకు. ఏం చేయాలో నేను చెప్తాను. వాళ్ళింటికి బిచ్చగత్తెలా వెళ్లక్కర్లేదు. కోడలుగానే వెళ్తావు. అతనింత మోసగాడు అనుకోలేదు నేను.

Do you want to go in for alms? Don't do such a silly thing. I will tell you what you should do. You need not go to his house like a beggar. You will only go as a daughter-in-law. I never thought that he was such a cheat.

లక్ష్మి : నిన్న బస్సులో వస్తూ ఉండగా కనిపించాడు; మాట్లాడలేదు.

While coming in the bus yesterday, I saw him. He did not speak.

కమల : అయితే ఊళ్లోనే ఉన్నాడన్నమాట. సరే! ఈ సాయంత్రమే అతనితో మాట్లాడ్తాను.

So, he is in the town itself. Okay! I will speak to him this evening only.

DRILLS

a. Repetition drill

రవి ఆ పని చెయ్యదలచుకోలేదు. సుబ్బారావుకు పుస్తకం ఇచ్చి నెల అయింది.
నువ్వు ఇక్కడికి రాక్కర్లేదు. శర్మ యింటికి వెళ్ళి గంటైంది.
చిన్న పిల్లలకు టిక్కెట్లు తీసుకోక్కర్లేదు. నేనిప్పుడు శర్మను చూడదలచుకున్నాను.
నేను నిన్న వస్తూ ఉండగా సుబ్బారావు వచ్చాడు.
నేను మాట్లాడ్తూ ఉండగా నువ్వు మాట్లాడకు.

b. Build-up drill

ఐంది. చేస్తున్నాడు.
రెండు నెలలైంది. ఇట్లా చేస్తున్నాడు.
వచ్చి రెండు నెలలైంది. అతనిట్లా చేస్తున్నాడు.
ఇక్కడికి వచ్చి రెండు నెలలైంది. చూసి అతనిట్లా చేస్తున్నాడు.
అతనిక్కడికి వచ్చి రెండు నెలలైంది. పిరికితనం చూసి అతనిట్లా చేస్తున్నాడు.
నీ పిరికితనం చూసి అతనిట్లా చేస్తున్నాడు.

వెళ్ళలేదు.
బైటికి వెళ్ళలేదు.
నేను బైటికి వెళ్ళలేదు.
జరిగిన తర్వాత నేను బైటికి వెళ్ళలేదు.
దొంగతనం జరిగిన తర్వాత నేను బైటికి వెళ్ళలేదు.
ఇంట్లో దొంగతనం జరిగిన తర్వాత నేను బైటికి వెళ్ళలేదు.
మా ఇంట్లో దొంగతనం జరిగిన తర్వాత నేను బైటికి వెళ్ళలేదు.

c. Substitution drill

Model (i) నువ్వు ఈ పుస్తకం చదివి ఎన్ని రోజులైంది? (కొను)
నువ్వు ఈ పుస్తకం కొని ఎన్ని రోజులైంది?
1. శర్మ రవితో వెళ్ళి ఎంతసేపైంది? (మాట్లాడు)
2. నువ్వు కమలను పిలిచి ఎంతసేపైంది? (చూడు)
3. శారద ఈ పుస్తకం రాసి ఎన్ని రోజులైంది? (తీ)
4. గోప ఉంగరం కొని ఎన్ని రోజులైంది? (తీసుకో)

Model (ii)

ఇప్పుడు నేను మినపట్టు తినదలచుకున్నాను.

చెయ్యి

ఇప్పుడు నేను మినపట్టు చెయ్యదలచుకున్నాను.

తీసుకో

ఇవ్వు

అడుగు

Model (iii)

అతను శర్మలా ఉన్నాడు.

మోసగాడు.

అతను మోసగాడులా ఉన్నాడు.

దొంగ

అఫీసరు

రవి

d. Response drill

Model (i) నేను సాయంత్రం మీ ఇంటికి రావాలా?

నువ్వు సాయంత్రం మా ఇంటికి రాక్కర్లేదు.

1. రమ పూలు కొయ్యాలా?
2. శారద పాట పాడాలా?
3. సుగుణ ఊరికి వెళ్ళాలా?
4. శర్మ డబ్బు తీసుకోవాలా?

Model (ii) నువ్వు ఎప్పుడు పడుకుంటావు? (అన్నంతిను)

అన్నం తిన్న తర్వాత పడుకుంటాను.

1. శర్మ ఎప్పుడు బైటికి వెళ్తాడు? (క్లసు-కా)
2. రమ ఎప్పుడు పాఠం చదువుతుంది? (ఉత్తరం-రాయి)
3. నువ్వు ఎప్పుడు అన్నం తింటావు? (శర్మ-రా)

e. Transformation drill

Model నిన్న నేను వస్తున్నప్పుడు వాన కురిసింది.

నిన్న నేను వస్తూ ఉండగా వాన కురిసింది.

1. శర్మ మాట్లాడుతున్నప్పుడు నేను నిద్ర పోయాను.
2. రమ పూలు కోస్తున్నప్పుడు కమల వచ్చింది.
3. కమల పాఠం చదువుతున్నప్పుడు మాష్టరు గారు బైటికి వెళ్ళారు.
4. నేను కాఫీ తాగుతున్నప్పుడు లైట్లు పోయాయి.
5. రాజు తలుపు వేస్తున్నప్పుడు రవి వచ్చాడు.

Model శర్మ.....(చదువు) లక్ష్మి వచ్చింది.

1. రమ.....(నిద్రపో) వాన వచ్చింది.

2. నువ్వు.....(రా) ఎవరు కనిపించారు?

3. క్కాసు.....(జరుగు) బైటికి పోకండి.

4. పాఠం.....(చెప్ప) నిద్ర పోవటం మంచిది కాదు.

5. ఈ పని.....(పూర్తికా) రవి వచ్చాడు.

6. శారద పుస్తకాలు.....(కొను) ఒక వింత జరిగింది.

Model నువ్వు ఎప్పుడు వచ్చావు? (రెండు రోజులు)

నేను వచ్చి రెండు రోజులైంది.

1. రమ ఎప్పుడు పాసయింది? (రెండేళ్ళు)

2. కాలేజీ ఎప్పుడు తెరిచారు? (నెల)

3. లక్ష్మి ఎప్పుడు ఉంగరం పెట్టుకుంది? (ఐదు నిమిషాలు)

4. ఈ కప్పులో కాఫీ ఎప్పుడు పోశావు? (గంట)

Model   నేను ఇంటికి వెళ్ళాం అనుకున్నాను.

నేను ఇంటికి వెళ్ళదలచుకున్నాను.

1. నేను ఎమ్.ఏ. చదువుదాం అనుకున్నాను.

2. రమ మా ఇంటికి వద్దాం అనుకున్నది.

3. నువ్వు పూలు కోద్దాం అనుకున్నావా?

4. శర్మ మంచివాడు అవుదాం అనుకున్నాడు.

Model శర్మ చదవాలి.

శర్మ చదవక్కర్లేదు.

1. రమ పాఠం రాయాలి.

2. శ్యామల బుట్ట అల్లాలి.

3. కమల ఉంగరం పెట్టుకోవాలి.

4. కుమారి పుష్కకం తేవాలి.

e. Combine the following pairs of sentences as shown in the model.

Model శర్మ వచ్చాడు. తర్వాత అన్నం తిన్నాడు.

శర్మ వచ్చిన తర్వాత అన్నం తిన్నాడు.

1. రమ బి.ఎ. పాసయింది. తర్వాత బి.ఇడి. చదివింది.
2. నువ్వు పూలు కొయ్యి. తర్వాత ఇంటికి వెళ్ళి.
3. శర్మగారూ! మీరు సినిమా చూడండి. తర్వాత ఇంటికి రండి.

VOCABULARY

దొంగతనం	theft	బిచ్చం	begging, alms
వట్టి	only (an emphasiser)	పిచ్చి	mad
పిరికి	coward (adj.)	బిచ్చగత్తె	beggar (fem.)
మంచితనం	goodness	కోడలు	daughter-in-law
పిరికితనం	cowardice	మోసగాడు	cheat (masc.)
ధైర్యం	courage		

GRAMMAR NOTES

46.1. In this lesson the use of the past adverbial participle form in a type of temporal expression is introduced.

నేను రవిని చూసి రెండు నెలలు అయింది. *nēnu ravini cūsi reMḍu nelalu ayiMdi.*

'It has been two months since I saw Ravi. (Two months passed after I saw Ravi.)'

నేను అన్నం తిని గంట అయింది. *nēnu annaM tini gaMṭa ayiMdi.*

'It has been one hour since I ate my food. (One hour passed after I ate my food.)'

46.2. Notice the use of the singular form of the verb అయింది *ayiMdi* in agreement with plural nouns such as నెలలు *nelalu* 'months', ఏళ్లు *ēḷlu* 'years', గంటలు *gaMṭalu* 'hours' etc. which are all time expressing nouns.

రవి వచ్చి రెండేళ్లు అయింది. 'Two years passed after Ravi came.'

ravi vacci reMḍēḷlu ayiMdi.

నువ్వు ఉత్తరం రాసి రెండు గంటలు ఐంది. (37.5)

nuvvu uttaraM rāsi reMḍu gaMṭalu aiMdi.

'Two hours passed after you wrote the letter.'

An Intensive Course in Telugu

In such sentences, though అయింది *ayiMdi* appears to be in agreement with the plural nouns (గంటలు *gaMṭalu*, నెలలు *nelalu*, ఏళ్లు *ēḷlu* etc.), a singular noun టైం *ṭaiM* సేపు *sēpu* కాలం *kālaM* (all of them mean 'time' and are singular nouns) is implied in the mind of the speaker. Therefore, అయింది *ayiMdi* actually in agreement with the implied singular noun టైం *ṭaiM*/సేపు *sēpu*/కాలం *kālaM*. As such the above sentences can be expanded in the following manner.

నేను రవిని చూసి రెండు నెలల కాలం అయింది.

nēnu ravini cūsi reMḍu nelala kālaM aiMdi.

'Two months of time has passed after I saw Ravi.'

నేను అన్నం తిని గంటసేపు ఐంది.

nēnu annaM tini gaMṭa sēpu aiMdi.

'One hour time has passed after I ate my food.'

రవి వచ్చి రెండేళ్ల కాలం అయింది.

ravi vacci reMḍēḷla kālaM aiMdi.

'Two years of time has passed after Ravi came.'

నువ్వు ఉత్తరం రాసి రెండు గంటలసేపు ఐంది.

nuvvu uttaraM rāsi reMḍu gaMṭala sēpu aiMdi.

'Two hours of time has passed after you wrote the letter.'

46.3. తర్వాత *tarvāta* 'after' is added to the past adjectival participle (41.1) to express a type of temporal.

నేను వెళ్ళిన తర్వాత రవి వస్తాడు.

'Ravi will come after I go.'

nēnu veḷḷina tarvāta ravi vastāḍu.

నేను వెళ్ళిన తర్వాత రవి వచ్చాడు.

'Ravi came after I went.'

nēnu veḷḷina tarvāta ravi vaccāḍu.

నేను వెళ్ళిన తర్వాత రవి వస్తున్నాడు.

'Ravi is coming after I went.'

nēnu veḷḷina tarvāta ravi vastunnāḍu.

46.4. Another type of temporal expression can be made by adding ఉండగా *uMḍagā* to the present adverbial participle.

వస్తూ ఉండగా

'while/when somebody is/was coming'

vastū uMḍagā

నేను ఇంటికి వస్తూ ఉండగా కమల కనిపించింది.
nēnu iMṭiki vastū uMḍagā kamala kanipiMciMdi.
 'I saw/met Kamala when I was coming'

46.5. A compound verbal base which is formed by adding the auxiliary verb దలచుకో *-dalacukō* to the infinitive form of the verb (29.1). The auxiliary దలచుకో *-dalacukō* 'intend to; decide to' ends in కో *kō* and hence the compound base behaves like any of the కో *kō* ending bases. (See కో *kō* ending bases in అను *anu* group 23.1.)

చెయ్యదలచుకో *ceyya-dalacukō* 'intend to do; decide to do'
 * రాదలచుకో *rā-dalacukō* 'intend to come; decide to come'

* రా *rā* (రా + అ = రా *rā + a = rā* (3.13.1)) is the infinitive form.

నేను రవితో మాట్లాడదలచుకున్నాను.
nēnu ravitō māṭṭāḍadalacukunnānu.
 'I decided to speak to Ravi.' (28.7)
 సుగుణ గుంటూరు వెళ్ళదలచుకోలేదు.
suguṇa guMṭūru veḷḷadalacukōlēdu
 'Suguna decided not to go to' Guntur.' (past negative 29.2)

46.6. -అక్కర్లేదు *-akkarlēdu* is added to the infinitive form of the verb (29.1) to express the notion 'need not.' A glide న్ *n* is optionally inserted between the infinitive form and -అక్కర్లేదు *-akkarlēdu*. Forms without the insertion of the glide న్ *n* are more prevalent in speech.

చెప్పు + అక్కర్లేదు = చెప్పక్కర్లేదు (2.12.1)/చెప్పనక్కర్లేదు. 'one need not tell'
ceppu + akkarlēdu = ceppakkarlēdu/ceppanakkarlēdu.
 రా + అక్కర్లేదు = రాక్కర్లేదు (3.13.1)/రానక్కర్లేదు. 'one need not come'
rā + akkarlēdu = rākkarlēdu/rānakkarlēdu.

46.7. -లా *-lā* is a shortened form of -లాగా *-lāgā* like' (21.9).

అతను రవిలాగా ఉన్నాడు. *atanu ravilāgā unnāḍu.* 'He looks like Ravi'
 అతను రవిలా ఉన్నాడు. *atanu ravilā unnāḍu.* 'He looks like Ravi'